

AMERICAN LITHUANIAN
LIAISON ASSOCIATION
L.I.A.
LIV, S.
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Tėvynė

NO. 5

307 West 30th St., New York, N.Y. 10001, 1984 m. gegužės-May

76-ieji metai

Kelionė laivu Karibų jūroje

SLA suorganizuotos kelionės 34 dalyviai praleido ištisą savaitę įvairiose Karibo jūrų salose.

Oras buvo nepaprastai gražus, tik šiltas, bet ir ne karštas. Norvegų laivas didelis, viso talpino daugiau 3,000 žmonių. Buvo progos keleiviams pasiildyti Saulėje, pasigérēti nuolat pučiančiu šiltu vėjeliu, miesti sveiku maistu, klausyti ramios muzikos, gérėtis, šokais ir pokalbiais su keleiviais.

Ekskursijoje dalyvavo SLA Pildomosios Tarybos nariai. Kelione suorganizavo Vlado Rasčausko vadovaujama American Travel Service. Daugiausia rūpinosi SLA Iždo globėja Josephine Mileriutė.

Iš Pittsburgho ekskursijoje, buvo Povilas Dargis, SLA prezidentas, sužmona Gertrūda. Iš New Yorko dalyvavo SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir E. Prekėriena.

Bostono grupei vadovavo Aleksandras Čaplikas. Iš Chicagos — Euphrozine Mikužiūtė su savo serim.

Laivas buvo sustojęs pietinėje Meksikoje, Jukatano pusiasalyje. Keleiviai išlipo Atlanto pakraštyje ir pasidžiaugė Jukatano gāmta. Kas norėjo, galėjo nuvažiuoti į Čičenicą, kalnuose esančią sena Amerikos sostinę, iš kurios indėnai valdė visą Ameriką. Kalnuose iki šių dienų stovi prieš tūkstantį metų išmūryti stipriausi mūrai.

Buvo suorganizuotas ir ekskursijos automobiliais į Čičenicas likiūsių griuvėsius. Ten teko lipti aukštais laiptais.

Dalis ekskursantų vyko į Čičenicą, o kiti pasivažinėjo Jukatano pakraštyje.

Jukatane auga kava, ryžiai ir kiti tropiniai augalai.

Vyresnio amžiaus ekskursininkai pailsejo ramioje jūroje. Jie žadėjo ir ateinančiais metais ekskursijoje dalyvauti. Jaunesnieji turėjo programą padainuoti ir pašokti.

Dr. Vytautas P. Dargis, SLA daktaras kvotėjas su šeima, pasakojimais keleivius palinksmino.

Laužo paštų sutartij

New York Post paskelbė Th. Lovern straipsnį, kuris iškelia faktus, kaip Maskva laužo tarptautinę paštų sutartį ir skriaudžia žmones. Žinomi atsitikimai, kada siunčiamas į Sovietų Sąjungą registruotas laiškas ir atėina svetima ranka pasirasytas pranešimas, kad laiškas adresato buvo gautas, nors tikrumoje laiškas gavėjo nepasiekė. Buvo atsitikimų, kada gautas pranešimas, jog laiškas adresatui įteiktas, nors adresatas jau buvo prieš trejus metus miręs. Žinomi atsitikimai, kada paštų siūstas siuntinėlis grįžo siuntėjui ir Maskva pareikalavo dar apie 30 ar daugiau dolerių už siuntinėlio saugojimą ir grąžinimą.

PRIMENA LIETUVOS REIKALUS

Chicago Sun-Times ir Tribune išspausdino keletą ALTo ir kun. J. Prunkio laiškų, primenančių Lietuvos reikalų ir Maskvos priėspaudą bei agresinius užmojus.

PRISIMENANT PREZ. H. TRUMAN 100 M. SUKAKTI IR PAGALBĄ LIETUVIAMS

Buvusio JAV prezidento Harry S. Truman 100 metų gimimo sukaktį prisimenant... Šioje nuotraukoje vaizduojamas 1948 m. rugpjūčio 6 d. įvykęs Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos susitikimas, kuriamo prez. Trumano nusifotografavo, priėmės iš jos memorandumą Lietuvos klausimui. Iš k. į d.: ALTO vykdomojo komiteto pirm. L. Šimutis, ižd. M. Vaidyla, LRKSA atstovas adv. Jonas Grigalius, SLA atstovas Povilas P. Dargis ir ALTO sekretorius dr. Pijus Grigaitis. Dabar SLA prezidentas Povilas P. Dargis rašo:

1984 metais gegužės 8 d. suėjo šimtas metų, kai gimė buvęs JAV prezidentas Harry Truman. Žymėtina, kad jis daug patarnavo lietuvių reikalams. Prisimenu dvi ALTO delegacijas: vieną 1948, antrą 1952-aisiais metais audiencijas Baltuosiuose Rūmuose, kuriose ir man teko dalyvauti. Štai prezidento Trumo pareiškimai: "Tuoju įsakysiu JAV Karo Vadovybei [Eisenhoweriui] nešuduoti Sovietų Rusijai lietuvių, kurie yra Displaced Persons "kampėse". Antras svarbus jų pareiškimas, kad jis kaip JAV Prezidentas pritarė ir remė JAV Kongrese pravestį palankų įstatymą, suteikiant Pabaltijo Valstybių žmonėms — "displaced persons" apsigyventi Amerikoje įstatymą. Ir tokis įstatymas buvo, pravestas ir į JAV atvyko virš 30 tūkstančių lietuvių.

PRESIDENT HARRY S.
TRUMAN, REMEMBERED, ON
PAUL P. DARGIS RADIO
PROGRAM, MAY 13, 1984

The American-Lithuanians will never forget President Harry S. Truman, whose 100th birthday was commemorated on May 6th, 1984.

Paul P. Dargis, director of this Lithuanian Radio Program, remembers his participation in audiences with President Truman in the White House with the American Lithuanian Council delegations in 1948 and 1952, when President Truman promised and sent a telegram to the Military General Headquarters in Europe stopping the Russians from taking the Baltic States people — Estonians, Latvians and Lithuanians from Displaced peoples camps and sending them to Siberia.

It was through President Truman's efforts that Congress gave preference to the Baltic State people to come to the United States.

Over 30,000 of our brothers and sisters are now living in this wonderful country of ours.

Paul says: He will never forget this great man who did so much for the Lithuanians.

Linksmai nusiteikę SLA kelionės dalyviai, smagiai leidę laiką Karibų jūroje, čia matomi bendroje nuotraukoje po vieno pabendravimo laivo svetainėje. Pirmoje eilėje iš k. į d.: SLA Pildomosios Tarybos vadovybė: viceprezidentas Alexandras Chaplikas,

sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, prezidentas Povilas P. Dargis, iždininkė Eufrozina Mikužiūtė, Gertrūda Dargienė, daktaras kvotėjas dr. Vytautas Dargis ir iždo globėja Jozefina Mileriutė.

Norwegian Caribbean Lines fotografo nuotrauka

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States.....\$4.00
To Foreign Countries.....\$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siusti
pradžioj mėnesio, kad jie to mén. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keiciant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Uz skelbimu
turinj redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Ačiū už laiškus! Liudas Maskoliūnas rašo iš Australijos, kad jam pusbrolis siunčia Tėvynės laikraščio iškarpas. Kai kuriuos straipsnius jis padaugina perspausdindamas. Mes džiaugiamės, kad skaitote Tėvynę, mielas Liudai.

Jau antrą laišką gauname iš argentiniečių. Sí kartą rašo Horacius Puškovas. Domisi Tėvynės straipsniais ir prašo atsiusti straipsnių iškarpas, spausdintas kituose laikraščiuose. Rašo ir angliskai ir laiškai baigia lietuviškai: "Su geriausiais linkėjimais Jums ir Jūsų šeimai". Angliskai rašo: "Dear Vytautas, I await anxiously your letter, and you know that in Argentina . . . you have a friend". Ačiū už draugiškus jausmus. Kaip buvau pasižadėjęs, laiškus parašiau. Skaitytojų laiškus vertinu, džiaugiuos juos gavęs. Keletą gavau be pavardžių ir adresų. "Sarmalysta" . . . dėl rašysenos ir klaidų. Kurie buvo parašyti be pavardžių, bet su adresais, atskiau. Laukiu atsakymo!

Motinos diena — meilės, džiaugsmo diena! Mes norėtumėm tapti poetais, muzikais, rašytojais, kad galėtum vaizdingai išreišksti savo vidinius jausmus, sveikindami savo motinas, močiutes. Mes apdovanojame jas gražiomis, brangiomis dovanomis, jų garbei rengiame vaise.

Mes prisimename mirusias, Sibire, kalėjimuose kenčiančias lietuves motinas. Mes širdimi jungiamės su tomis motinomis, kurios skaudžiai išgyvena dienas, jų sūnumas, dukroms kovojant su mirtimi sunkiose priverčiamo darbo stovyklose, kalejimuose.

Kokią dovaną savo motinai, ar savo vaikų motinai žmonai suteikia šios iškilmingos šventės proga parvergo krašto saugumiečiai, policininkai, tardytojai, teisėjai? Vargsės motinos . . .

Vargsė motina . . . Paskambinau telefonu, pasveikindamas vėžiu sergančią Grožvydę, amžiumi jauną, penkiasdešimt metų sukaktį švenčiančią kaip tik tą dieną, motiną.

Dékojo už prisiminimą ir sveikinimus . . . Ir tuoju pat pabrėžė, kad nesakyčiau raminančių, paguodos žodžių, nelinkėjau sveikatos . . . Ką nors gero pasakyk, — ji prašė. — Pasakok apie mano draugus, pažiūstamus. Aš savo gyvenimui pasakiau sudiev, kai po operacijos gydytojas pasakė, kad jei nesigydysiu toliau, tai gyvensiu apie šešius mėnesius, o jei gydysisuos — kas žino . . . gal daugiau, o gal ir mažiau . . . Ir mečiau burtą nesigydysi . . . Atsidaviau Aukščiausiojo valiai . . .

Beje, žinai, kad sirgdama aplankiau prieš šešiolika metų iš namų pabėgusių dukturų . . . vargais, negalais suradau Haiti gyvenančią. Turi keturius vaikus, visi melynaikiai ir blondinai . . . Vietos gyventojai jos neapkenčia, vadina "white trash" . . . Dukrai dingus iš namų, mano vyros gavo širdies ataką ir prieš du metus mirė . . . Dabar aš keliau pas jį . . . Aha, netoli gyvena sūnus su žmona. Porą kartą aplankė, prašydamas pinigų . . . Dabar nebelanko manęs ir savo močiutei dažnai skambina, klausdamas, ar aš dar gyva . . . Mat, užuodė, kad turiu apie 150,000 dolerių, jog gerai pelniau pardavusi namą . . .

— Atsimeni, kaip mes vežiome vaikus į lituanistinę mokyklą, susirinkimus, stovyklas, kaip rūpinomės, kad jie būtų . . . — jaučiau, kaip žodžiai springo vilgdomi ašaromis . . . — Abu vaikai nemylėjo savo tėvų . . . nemylėjo ir lietuviško kelio, karius turėjo eiti . . . Duktė dabar yra motina ir augina keturius vaikus . . . Kad nors jos vaikai būtų jai geri . . . To pačio linkėjau ir sūnui . . .

Hamilton, Ontario, Canada

SÉKMINGAS SLA 72-OSIOS KUOPOS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

SLA 72-rosios Kuopos metinis narių susirinkimas kovo 31 d. Ignas Varno patalpose apsvarstė valdybos pateiktą 11 punktu darbotvarkę; išklausė kuopos metų veiklos pranešimą; išrinko 1984-iesiems metams valdybą ir aptarė metų veiklą.

Susirinkimą atidare kuopos pirm. J. Sarapnickas. Pirmiausiai paprasė narius tylos minute pagerbtii mirusį ir ilgametį kuopos vicepirmininką velionį Vladą Bagdoną.

Kuopos valdybos nutarimu, paskelbė Vladą Bagdoną, ilgametį SLA 72-ros Kuopos vicepirmininką, kuris dirbo ir kitose organizacijose, įamžinti Lietuvos Laisvės Ižde. Susirinkimas tam vienbalsiai pritarė,

... Aha, aš pradėjau rašyti tau laišką, bet kasdien vis labiau silpdama, nežinau, kada baigsiu . . . Žinau, kad man mirus, tu rašysi apie mane, nes rašei apie mano vyra . . . Tad noriu pasakyti, kad palikau testamentą, gal ir keistoką, kurį parašiau, dar prieš operaciją, kada buvau "sveiko proto", nepaveikta vaistų . . . Taigi, savo palikimu noriu nupirkti tai, ko gyvenime nepasiekiau ir neatsiekiau . . . Vaikai neklausė tėvų, tai gal anūkai paklausys senelių . . .

Pirkšiu anūkus . . . Jie gaus mokslo stipendijas, jei mokysis lietuviškai kalbėti ir rašyti . . . jei eis lietuvišku gyvenimo keliu . . .

— O jei jie to nedarys? — paklausiau.

— Tada pirkšiu kitus vaikus . . . pirmiausia brolių ir seserų. Žinai, kad turiu dar du brolius ir tris seseris' . . . Mokslo stipendijas gaus tie, kurie studijuos lietuvių kalbą . . . Testamente surašiau visas taisykles, kurias vėliau bus galima kiek pakeisti, papildyti . . . Sudariau ir komitetą iš penkių asmenų, kuriems mirus, jų vietas užims jų vaikai, einą mano dažnai kartojamu pasakymu: "Lietuviško gyvenimo keliu" . . .

Niekados neatidėliok rytojui, ką gali padaryti šiandie . . .

— Laiske, kurį gausi, rašiau ir apie SLA, — kalbėjo toliau Grožvyda. — Dabar tau pasakysiu ir kartu atsiprašysiu, kad mudu su vyru neįstojom Susivienijimo nariais. Tuo reikalau tu mus lankei net kelis kartus. Juk jau buvom sutare, gavę iš tavęs visas formas, o Povilas vis atidėdavo kitai dieinai . . . vis tikėjo, kad skurde gyvenanti duktė, gal grįš namo . . . gal rytoj, gal saulei patekant, gal nusileidžiant . . . laukė jos ir švarus išpuoštas kambarys, pilnas žydičių gėlių . . . laukė ir SLA formas . . .

... Paskiau Povilas mirė kankinamas širdies ligos, po to aš išėjau pasitiki mirti . . .

. . . Žinai, Grožvyda, ką tu dar gali padaryti, — išterpiau. Testamento taisyklėse išrašyk, kad anūkai priklausytu SLA . . .

... Dar ilgai tešesi dviejų tolimų vietovių naktinis telefoninis pasikalbėjimas, dar daug naujų sumanymų klostė Grožvyda.

Iki!

Jūsų Vytautas

ir visi dalyviai šiam tikslui įteikė aukų.

Kadangi velionis priklausė visai eilei organizaciją ir nuoširdžiai aukomis rėmė tautinė-kultūrinę veiklą, bus kreipiamasi ir į kitus geros valios lietuvių aukų.

Pirm. Sarapnickas padarė pranėsimą apie kuopos praeitų metų veiklą. Pasidžiaugė, kad suruoštoji gegužinė 1983 metais A. Padolskio sodyboje buvo sėkmenga, ir pažymėjo, kad iš gauto pelno galėjo Kanados Lietuvų Fondui į Tautos Fondui paskirti po \$100, Hamiltono Radijo valandėlei "Gintariniai Aidai" \$25, Batūnui ir "Lithuanus" žurnaliui po \$20, Vasario 16-osios Gimnazijai \$15, ir Kanados lietuvių spaudai \$94.50, viso — \$374.50.

SLA nariui A. Kaušėdai sergeant ir esant slaugymo namuose, iš SLA centro — Labdaros Fondo gauta gauta \$120, — pašalpos.

Kuopos iždininkas Ig. Varnas pranešė apie kasos stovį. Kuopos iždo globėjas G. Melnykas perskaitė pajamų ir išlaidų patikrinimo aktą, kuriame buvo pažymėta, kad atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai.

SLA 72-rosios Kuopos valdyba 1984 metams išrinkta tokia: J. Sarapnickas — pirmininkas ir finansų sekretorius; K. Miksys — vicepirmininkas, J. Bajoraitis — protokolų sekretorius, Ig. Varnas — iždininkas; iždo globėjai G. Melnykas ir R. Matukaitis, ligoņių lankytojai — Z. Pulianauskas ir V. Triponas.

Siais metais vėl nutarta ruošti SLA tradicinę gegužinę liepos 22 d. A. Padolskio sodyboje, Paris, Ontario. Gegužinės tikslas — įamžinti politinių kalinjų kun. A. Svarinską Kanados Lietuvų Fonde. Kun. A. Svarinskas, be jokio nusikaltimo, yra Lietuvos okupanto — Sovietų — nuteistas ilgiems metams vergų darbams, ir bausmę atliki ištremtas į Sovietų Rusiją.

Ruošiant SLA gegužinę, piniginės loterijos ši kartą nebūs. Kuopos valdyba kreipiasi į geros valios lietuvius, kad paremtų gegužinės ruošą, paaukodami loterijai laimikį. Savanoris-kūrėjas A. Padolskis tam tikslui jau paaukojo vertiną laimikį.

Susirinkimas praėjo labai draugiškoje nuotaikoje. Po jo Ig. Varnas visus pavaišino kava ir sumuštiniais.

SLA narys

**Geriausia dovana —
SLA istorija**

SLA istorija parašyta iš apie prieš 100 metų suorganizuoto Amerikos lietuvių gyvenimo. Ji turėtų būti kiekvieno lietuvių namuose, kiekvienoje bibliotekoje ir knygynė. Ją turėtų perskaityti kiekvienas Amerikos lietuvių gyvenimui susidomėjęs lietuvis. Istorija parašyta populiarai lietuvių ir anglų kalbomis. Jei dar neturite, užsisakykite.

1886-1970 m. SLA Istorija galima gauti SLA Centre, 307 W. 30 St., New York, N. Y. 10001. Kaina \$6.00.

P.S. — SLA šimtmetinio Vajaus proga priedo nemokamai duodamas ir SLA veiklos iliustruotas albumas su keliais šimtais istorinių lietuvių gyvenimo nuotraukų.

7-osios Šokių Šventės Globos Komisijos pranešimas

Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės komiteto ir globos komisijos ruošiamas 1984 m. birželio 29 d., penktadienį, 8 v. v. Cleveland Lietuvių Namuose įvyks dailininkės Aldonos Totoraitienės iš Toronto, paveikslų parodos atidarymas.

Šeštadienį, 7:30 v. v. oficialus šventės atidarymas prie Laisvės paminklo, Dievo Motinos Šventovėje, 18022 Neff Rd.

Šeštadienį, birželio 3 d. 8 v. v. Cleveland Public Auditorium, 1220 E. 6th St. (miesto centre) susipažinimo vakaras — šokai. Iėjimas \$4 — asmeniui.

Liepos 1 d., sekmadienį pamaldos: abejose lietuvių parapijų šventovėse ir 10:30 val. ryto Holiday Inn, 6001 Rockside Rd., Independence, Ohio. Iškilmingos lietuvių evangelikų pamaldos, 10:30 val. ryto Coliseum patalpose, Richfield, Ohio.

Liepos 1, sekmadienį, 2 v. p. pietų, Coliseum, Šokių šventė.

Sventės pokylis: sekmadienį, 7 v. v. Stouffers Inn, 24 Public Square. Lžanga \$27 asmeniui.

Jaunimo balius su šokiais ir karšta vakariene: sekmadienį, 8 v. v. Holiday Inn, 6001 Rockside Rd., 13 dol. asmeniui.

Bilietu užsakymai, kartu su pinigais, siunčiami adresu: Ona Jokūbaitienė, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117 arba Romas Zorska, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118.

Nakvynėms rezervuotis prašom tiesioginiai, pagal pridėtą viešbučių sąrašą, pasakant, kad "for Lithuanian folk dance festival", bus gaunami kambariai papiginta kaina.

Informaciją teirautis pas Vytautą Jokūbaitį, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Telef. 216—481-7161.

Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės komiteto — globos komisija: Sėdi iš k.: D. Blynaitė, A. Kaminskaitė, V. Jokūbaitis, pirm., H. Jakubs, ir A. Jonaitis, stovi: V. Čečys, H. Johansonas, V. Čyvas, V. Puškorius, V. Nykštėnas, L. Jokūbaitis ir J. Dunduras, nuotraukoje trūksta F. Baldausko, R. Apanavičiaus, J. Kazėno, dr. E. Šilgalio ir V. Urbaičio.

Jono Velykio nuotrauka

Nariai, įrašytų iš SLA pagal Šimtmetinio Vajaus taisykles

Edward Charles Servotke įrašytas į 126-ąją Pavienių Kuopą. Įraše motina Joann Bart Servotke.

Rasa Kaunelytė įrašyta į 352-ąją Kuopą, Detroit, Mich. Įraše diedukas Ignas Kaunelis.

Nariai šimtmetinio Vajaus metu į SLA, o taip pat nariai, apsidraudę pridėtine apdrauda šio Vajaus metu, prašomi atsiusti savo nuotraukas, fotografijas, patalpinsime Tėvynėje.

• • •

PRATESIAME VAIKŲ PIEŠINIŲ KONKURSA

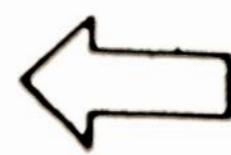
Skelbtasis Vaikų Pasakų plokštelių piešinių konkursas, — daugeliui pageidaujant — pratęsiamas iki birželio mėn. pabaigos.

Piešiniai turi būti spalvoti (rašalu, pieštukais, pastelėmis ar aliejaus dažais), ant storesnio popieriaus apie 12 ir $\frac{1}{2}$ x 25 x 25 colių-inčių plote. Kiekvienas vaikas gali siustyti piešinių kiek nori. (Naudoti lietuviškųjų pasakų pavidalus: slibinus, kiškius, lapes, vilkus, meškas, gandrus, karalius, milžinus, nykštukus, našlaitėlius, velnius, Perkūna ir t. t.).

Laimėtojas gauna \$100, — premija.

Iš visų pasiūstųjų piešinių bus surengtos parodos — kiekviename mieste, kur vyks plokštelių pristatymas.

Piešinius siustyti adresu:
2127 rue Guy, Montreal, Que.,
H3H 2L9, tel: (514) 849-6722, 844-1049.

**Naudinga žinoti
adresai ir
telefonai**

Holiday Inn Coliseum, 4742 Bracksville Rd., Richfield, (216) 659—6151
Holiday Inn, 6001 Rockside Rd., Independence, Ohio (216) 524—8050
Harley Hotel, 5300 Rockside Rd., " " (216) 524—0700
Hilton Hotel, 6200 Quarry Ln., " " (216) 447—1300
Red Roof Motel, 6020 Quarry Ln., " " (216) 447—0030
Bugetal Motel, 6161 Quarry Ln., " " (216) 447—1133
Stouffers Inn, 24 Public Square, Cleveland, Ohio (216) 696—5600
Hollenden House Hotel, 610 Superior Ave., Clev., OH (216) 621—0700
Public Auditorium, 1220 E 6 St., Cleveland, Ohio (216) 348—2200
Howard Johnson's Motor Lodge,
5700 So. Marginal Rd., Cleveland, Ohio (216) 432—2220
Šv. Jurgio Šventovė, 6527 Superior Ave., Clev., OH (216) 431—5794
Dievo Motinos Šventovė, 18022 Neff Rd., Clev., Ohio (216) 531—4263
Cleveland Lietuvių Namai, 877 E. 185 St., Clev., OH (216) 531—8318
Lietuvių Sodyba Cleveland, 34251 Ridge Rd., Willoughby, Ohio (statyba)
"Dirva" laikraščio redakcija, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio (216) 431—6344
Holiday Inn, Turnpike Exit 12 ir Route 8, Hudson, OH (216) 653—9191

Resolution For "Baltic Freedom Day" June 14, 1984

On May 15, Senator Alfonse D'Amato (R-NY) introduced Senate Joint Resolution 296, designating June 14 as "Baltic Freedom Day". The day will mark the anniversary of the mass deportations of Estonians, Latvians and Lithuanians from their homelands in 1941.

According to the resolution, this date was chosen by Congress to "deplore the refusal of the USSR to recognize the sovereignty of the Baltic Republics and to serve as a symbol of the solidarity of the American people with the aspirations of the Baltic people . . ."

Once S.J. Res. 296 is adopted by the Senate, it will be transmitted to the House of Representatives for their consideration. To ensure timely passage of the resolution, Joint Baltic American National Committee Chairman Maito Kari suggests that, **Baltic-Americans write to their senators to co-sponsor the resolution and secondly, to send letters to Congressman Bill Ford, Chairman of the Post Office and Civil Service Committee in the House of Representatives, requesting that he take immediate consideration of the bill once it passes the Senate.**

Since the Post Office and Civil Service Committee is responsible for approving bills designating commemorative days before the legislation goes to the House floor, Congressman Ford's support of Senate Joint Resolution 296 will be critical to passing the bill.

After Congress adopts S. J. Res. 296, the resolution will have the force of law and call on President to issue a proclamation for the observance of **Baltic Freedom Day**.

The observance of the 1983 Baltic Freedom Day resulted in a signing ceremony in the White House and attended by well over two hundred Baltic-Americans.

Joint Baltic American National Committee suggests the following sample letters to individual senators and Congressman Bill Ford:

LIST OF SENATORS:

CHARLES H. PERCY, ILL. CHAIRMAN
HOWARD H. BAKER, JR., TENN.
JESSE HELMS, N.C.
RICHARD G. LUGAR, IND.
CHARLES McC. MATHIAS, JR., MD.
NANCY L. KASSEBAUM, KANS.
RUDY BOSCHWITZ, MINN.
LARRY PRESSLER, S. DAK.
FRANK H. MURKOWSKI, ALASKA
PAULA HAWKINS, FLA.
CLAIBORNE PELL, R.I.
JOSEPH R. BIDEN, JR., DEL.
JOHN GLENN, OHIO
PAUL S. SARBANES, MD.
EDWARD ZORINSKY, NEBR.
PAUL E. TSONGAS, MASS.
ALAN CRANSTON, CALIF.
CHRISTOPHER J. DODD, CONN.

The Honorable _____
United States Senate
Washington, DC 20510

Dear Senator _____:
A resolution designating June 14 as **Baltic Freedom Day**, S. J. Res. 296, has been introduced in the Senate by Senator D'Amato. The day would serve to highlight the United States' long-standing commitment to legitimate claims to freedom and self-determination by Estonia, Latvia and Lithuania.

June 14 is a very meaningful day for Americans of Estonian, Latvian and Lithuanian descent, as it marks the tragic anniversary of Soviet-initiated deportations of Balts from their homelands in 1941. The deportations and continued Soviet occupation ended the brief period of freedom enjoyed by the Baltic peoples. We hope that you will continue to support the struggle to regain that freedom and respectfully urge you to co-sponsor S. J. Res. 296.

Sincerely,

• • •

The Honorable William Ford
Chairman
Committee on Post Office
and Civil Service
239 Cannon House Office Building
Washington, DC 20515

Dear Mr. Ford:

A resolution designating June 14 as "Baltic Freedom Day", S. J. Res. 296, is currently under consideration in the Senate. The day is a very meaningful one for Baltic-Americans and would serve to highlight the United States' long-standing commitment to freedom and self-determination for Estonia, Latvia and Lithuania.

Due to pressing time constraints, we respectfully urge you to take a leadership role in bringing the legislation, once it passes the Senate, to the House floor for unanimous consent by the members of the House of Representatives.

S. J. RES. 296

To designate June 14, 1984, as "Baltic Freedom Day".

IN THE SENATE OF THE UNITED STATES

MAY 15 (legislative day, MAY 14), 1984

Mr. D'AMATO introduced the following joint resolution; which was read twice and referred to the Committee on the Judiciary

JOINT RESOLUTION

To designate June 14, 1984, as "Baltic Freedom Day".

Whereas the people of the Baltic Republics of Lithuania, Latvia, and Estonia have cherished the principles of religious and political freedom and independence; and

Whereas the Baltic Republics have existed as independent, sovereign nations belonging to and fully recognized by the League of Nations; and

Whereas the people of the Baltic Republics have individual and separate cultures, national traditions, and languages distinctively foreign to those of Russia; and

Whereas the Union of Soviet Socialist Republics (U.S.S.R.) in 1940 did illegally seize and occupy the Baltic Republics and by force incorporate them against their national will and contrary to their desire for independence and sovereignty into the U.S.S.R.; and

Whereas the U.S.S.R. since 1940 has systematically removed native Baltic peoples from their homelands by deporting them to Siberia and caused great masses of Russians to relocate in the Republics, thus threatening the Baltic cultures with extinction; and

Whereas the U.S.S.R. has imposed upon the captive people of the Baltic Republics an oppressive political system which has destroyed every vestige of democracy, civil liberties, and religious freedom; and

Whereas the people of Lithuania, Latvia, and Estonia find themselves today subjugated by the U.S.S.R., locked into a

Thank you for your consideration and please keep us informed on the progress of the legislation.

Sincerely,

PERCY CALLS FOR BALTIC FREEDOM DAY

WASHINGTON — Sen. Charles H. Percy (R-Ill.), Chairman of the Foreign Relations Committee, joined today as the first cosponsor of a resolution designating June 14, 1984, as **Baltic Freedom Day**.

The resolution states that the U. S. Congress "recognizes the continuing desire and the right of the people of Lithuania, Latvia and Estonia for freedom and independence from the domination of the U.S.S.R. and deplores the refusal of the U.S.S.R. to recognize the sovereignty of the Baltic Republics."

Sen. Percy said, The Baltic Freedom Day resolution reaffirms incorporation of the Baltic Republics into the Soviet Union. I will work for passage of this legislation so that in the month of June all Americans can show their solidarity with the people of Lithuania, Latvia and Estonia who yearn for freedom.

The resolution, S. J. Res. 296, is currently awaiting consideration by the Senate Judiciary Committee. The bill was introduced by Sen. Alfonse D'Amato (R-NY). The full text of the resolution follows.

union they deplore, denied basic human rights, and persecuted for daring to protest; and

Whereas the United States stands as a champion of liberty, dedicated to the principles of national self-determination, human rights, and religious freedom, and opposed to oppression and imperialism; and

Whereas the United States, as a member of the United Nations, has repeatedly voted with a majority of that international body to uphold the right of other countries of the world, including those in Africa and Asia, to determine their fates and be free of foreign domination; and

Whereas the U.S.S.R. has steadfastly refused to return to the people of the Baltic States the right to exist as independent republics separate and apart from the U.S.S.R. or permit a return of personal, political, and religious freedoms; Now, therefore, be it

Resolved by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled,
That the Congress of the United States recognizes the continuing desire and the right of the people of Lithuania, Latvia, and Estonia for freedom and independence from the domination of the U.S.S.R. and deplores the refusal of the U.S.S.R. to recognize the sovereignty of the Baltic Republics and to yield to their rightful demands for independence from foreign domination and oppression and that the fourteenth day of June 1984, the anniversary of the mass deportation of Baltic peoples from their homelands in 1941, be designated "Baltic Freedom Day" as a symbol of the solidarity of the American people with the aspirations of the enslaved Baltic people and that the President of the United States be authorized and requested to issue a proclamation for the observance of Baltic Freedom Day with appropriate ceremonies and activities.

Exiled Chief of Lithuania

Hailed in Pittsburgh, Pa.

[Continued from Page 5]

"The small nations justified their economic existence, but they were unable to defend themselves. Europe today belongs to the great powers," he said.

As for conditions in the homeland he fled, Dr. Smetona said he knew little. "My people are imprisoned," he said. "A great wire fence runs along their frontier, and dogs and soldiers are on guard to see that no one escapes."

Dr. Smetona chuckled, however, when he spoke of Stalin's loss of prestige and the weakness of the Soviets as reflected in Germany's Balkan advance. Russia is helpless before Germany, he said, but ruefully admitted that Lithuanian has little choice between the two.

Banquet Guest Tonight

This morning Dr. Smetona will visit St. Francis Convent in Castle Shannon, and at 7:30 p. m. he will be honored at a banquet at Hotel Schenley. Tomorrow morning he will visit the Lithuanian room at the University of Pittsburgh before leaving for Cleveland.

The National Lithuanian-American Chamber of Commerce, headed by Charles K. Pikiel, is also sponsoring Dr. Smetona's visit here. Safety Director George E. A. Fairley extended the welcome of the City of Pittsburgh.

Censorship in the Slavic World, an exhibition at the New York Public Library, Fifth Avenue at 42 Street, which opens June 1, will run through **August 23**. For further information please call the Public Relations office at 221-7676.

Prezidentas Smetona Pittsburghhe

POVILAS P. DARGIS

Jau daug, daug metelių prabėgo, o tai buvo 1941-pirmieji metai, balandžio 27-tą dieną, kai mus Pittsburghhe aplankė Lietuvos Respublikos prezidentas Antanas Smetona.

Pittsburghhe per daugelį metų veikė "Draugijų Sąryšis" — "Lietuvių Organizacijų Sąjunga Vakarinėje Pensylvanijoje". Šioje organizacijoje dalyvavo visų patriotinių lietuvių organizacijų atstovai. Man teko garbė būti jos pirmininku. Organizacijų junginio tikslas buvo rūpintis lietuvių tautiniai ir kultūriniai reikalais. Šis Organizacijų Centras ir pakvietė prezidentą Antaną Smetoną atvykti į Pittsburghhā.

Verkė mūsų atstovai, kai Sovietų Rusija okupavo mūsų tėvų kraštą — Lietuvą. Jie su džiaugsmo ašaromis sutiko išsigelbėjusi nuo bolševiku Lietuvos Respublikos prezidentą, kai jis, kaip pabėgėlis, atvyko į Pittsburghhā, į ši Laisvės Kraštą — Ameriką.

Pittsburghiečiai buvo vieni pirmųjų, kurie ji pakvietė atvykti į Pittsburghhā, norėdami ji pagerbtį ir iš jo lūpu išgirsti tuos didžius vargus ir priespaudą, kurią mūsų broliai ir sesės kenčia Lietuvoje.

Prisimenu, kaip šiandien, balandžio 27-tą dieną, pietų metu, kaip šimtai lietuvių rinkosi į Pennsylvania geležinkelio stotį sutikti Lietuvos Respublikos Prezidento. Su jais stotyje laukė ir Amerikos Legiono Dūdu orkestras. Visa stotis buvo papuošta Amerikos ir Lietuvos vėliavomis.

Kai prezidentas ižengė į geležinkelio stotį, Amerikos Legiono muzikantai — kurių buvo virš 50 — užtraukė JAV ir Lietuvos Himnus. Jauna lietuvaitė Rūta Greblūnaitė, pasipuošusi lietuvišku tautiniu kostiumu, ponai Smetonienei įteikė gėlių puokštę. Po to šimtai lietuvių žygiavo net iki pat viešbučio — Hotel Schenley, kuriame buvo numatyta vieta Lietuvos Prezidentui apsistoti.

Rytojaus dieną, tai yra, balandžio 28-tą, Lietuvos prezidentui pagerbtį iškilmingas banketas, kuriame dalyvavo virš 400 asmenų. Sveikinimo kalbas pasakė JAV kongreso, Pennsylvania valstijos ir Pittsburgho miesto atstovai.

Gi prezidentas Smetona savo kalboje apibūdino Sovietų Rusijos agresiją — žiaurią okupaciją, tačiau pabrėžė nenustojas vilties, kad ir Lietuva vėl kelsis iš priespaudos ir griuvėsių — ir vėl bus **Laisva ir Nepriklausoma**.

Man teko plačiai apibūdinti prezidento Smetonos asmenybę ir jo nuopelnus Lietuvai, mat, ji asmeninai pažinojau, kai buvau studentu, o Jo Ekselencija Lietuvos Universitete Kaune tada profesoriavo.

Apie prezidentą Smetoną pirmuojuose puslapiuose rašė amerikiečių didžioji spauda, išdėdama jo ne tik paveikslą, bet plačiai aprašydama Lietuvos padėti ir mūsų visų pasiryžimą kovoti ir dirbti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Pittsburghhe tada prezidentas ir Smetonienė lankėsi Pittsburgho universitete Lietuvių Kambaryje, turėjo progos pasisvečiuoti Švento Pranciškaus Lietuvių Seselių vienulyne ir kitose lietuvių vietovėse.

* * *

Reikia pažymeti, jog prezidentas Smetona nepamiršo pittsburghiečių. 1942-aisiais metais jis ir vėl, jau su advokatu Antanu Oliu ir JAV ministru Norem atvyko į Pittsburghhā, kur jiems buvo surengtos viešos prakalbos. Publikos susirinko tiek daug, kad pritrūko vietų vėliau atsilankiusiems . . .

Atvykę svečiai ragino dalyvius jungtis į organizuojamas centrines lietuvių organizacijas Lietuvai gelbēti ir jas visokeriopai remti.

Mes pittsburghiečiai niekad, o niekad neužmiršime prezidento Antano Smetonos atsilankymo Pittsburghhe.

Mes visi džiaugėmės jo atvykimu ir visi verkėme, kai jis, netikėtai, gaisre Cleveland, prarado savo gyvybę . . .

The LITHUANIAN ALLIED ORGANIZATIONS

OF WESTERN PENNSYLVANIA

request the honor of your presence
at the

BANQUET AND BALL

to be given in honor of

HIS EXCELLENCY ANTANAS SMETONA

The President of the Republic
of Lithuania

at half-past seven o'clock the evening of

April Twenty-eight

Nineteen hundred forty-one

HOTEL SCHENLEY

Bigelow Blvd. and Fifth Avenue

Pittsburgh, Pa.

Officers

Charles K. Pikiel, Chairman

Paul Dargis, Toastmaster

Joseph Virbickas, Secretary

Peter L. Pivarunas, Treasurer

Committee Members

John Greblūnas

Jerry Naujokas

Wm. Kraus

John Petraitis

John Puskunigis

John Gedris

K. J. Strawinskas

John Miller

Stanley Bakunas

F. Rodgers

J. B. Tamkevičius

Alexander Savolskis

Adam Marculaitis

Exiled Chief of Lithuania Hailed in Pittsburgh, Pa.

Flags of a little nation now imprisoned behind the border of Soviet Russia waved a gay greeting here yesterday to Dr. Antanas Smetona, president of Lithuania who opposed the Russians and then had to flee. Among the hundreds lined up in the Pennsylvania station were, left to right, Paul Dargis, president of Lithuanian Allied Organizations of Western Pennsylvania, Safety Director George E. A. Fairley, and Charles K. Pikiel, president of the National Lithuanian American Chamber of Commerce. Dr. Smetona will speak at a banquet tonight.

Photo & Story by Post Gazette, Monday, April 28, 1941

Hundreds at Station To Meet Dr. Smetona On Arrival

Hundreds of men and women of Lithuanian descent lined up at the Pennsylvania Station yesterday afternoon to welcome Antanas Smetona, exiled president who opposed to the last the occupation of his country by Soviet Russia.

The yellow, green and red flags which are forbidden today in the homeland waved gaily beside the Stars and Stripes as the West Pittsburgh American Legion band and a Legion guard of honor escorted the president from the station.

Paul Dargis, who once studied philosophy under Dr. Smetona at the University of Kaunas, welcomed him in the name of the Lithuanian Allied Organizations of Western Pennsylvania, and 11-year-old Ruth Marie Greblunas of Homestead, wearing the national peasant costume, presented Mrs. Smetona with a bouquet of roses.

Sees Little Hope

Dr. Smetona left the station with the sad dignity of man who represents the tragedy which has befallen the small nations of Europe, and in an interview at the Hotel Schenley later he could summon little optimism for the future.

[Continued on Page 4]

BANQUET
IN HONOR OF
HIS EXCELLENCY ANTANAS SMETONA
The President of the Republic of Lithuania
MONDAY EVENING, APRIL TWENTY EIGHT
NINETEEN HUNDRED FORTY-ONE
AT SEVEN-THIRTY O'CLOCK
HOTEL SCHENLEY
BIGELOW BLVD. & FIFTH AVENUE, PITTSBURGH
SUBSCRIPTION THREE DOLLARS

HOTEL SCHENLEY
PITTSBURGH, PA.

Ser. L. Paul Dargis, in nėštum
programos vadovas, lietuvių gariuonės
M. M. Greblūnas, gariuonės akty-
minėjas
A. M. Pikiel
24. IV. 41.

Išmokamos Apdraudos

1984 m. balandžio 14 d.

Elena Stasiulevičienė, 7 Kp., Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1936 m. spalio 1 d., mirė 1984 m. kovo 18 d. Apdrauda išmokēta velionės dukrai Onai Stasiulevičiutei-Clisham.

Justinas Misčikas, 44 Kp., Miami, Fla., gimės Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1934 m. gegužės 1 d., mirė 1984 m. vasario 10 d. Apdrauda išmokēta velionio žmonai Mary Misčikas.

Agota Jurkevičienė, 115 Kuopa, Wilkes-Barre, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1930 m. kovo 3 d., mirė 1984 m. kovo 23 d. Apdrauda išmokēta velionės sūnui Leonard Walonis.

Mykolas Simokaitis, 217 Kp., Chicago, Ill., gimės Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1950 m. vasario 23 d., mirė 1983 m. spalio 19 d. Apdrauda išmokēta velionio žmonai Regina Simokaitis.

Anna Malishausky, 252 Kp., Muskegon, Mich., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1937 m. kovo 7 d., mirė 1984 m. vasario 20 d. Apdrauda išmokēta velionės dukrai Frances A. Bigsby.

Petronė Randarcikienė, 275 Kp., Springfield, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1927 m. balandžio 1 d., mirė 1983 m. gruodžio 24 d. Apdrauda išmokēta velionės dukrai Ella Grey.

Elzbieta Frajerienė, 275 Kuopa, Springfield, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1921 m. vasario 14 d., mirė 1984 m. sausio 1 d. Apdrauda išmokēta velionės dukterim Elzbietai Senalik ir Albinai Klinckna.

Antoinette Prask, 352 Kp., Detroit, Mich., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1950 m. liepos 2 d., mirė 1984 m. vasario 15 d. Apdrauda išmokēta velionės sūnui Henry Prask.

Raisa Lelejevienė, 369 Kp., Washington, D. C., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1953 m. balandžio 9 d., mirė 1983 m. birželio 5 d. Apdrauda išmokēta velionės anūkei Danutei M. Paramskas.

1984 m. balandžio 28 d.

John Andrew Kader, 203 Kp., Sebastopol, Pa., gimės Swoyersville, Pa. Prie SLA prisiraše 1962 m. gruodžio 31 d., mirė 1984 m. balandžio 6 d. Apdrauda išmokēta velionio seserėčiai Lucille Houston.

Jonas Stočkūnas-Staken, 275 Kp., Springfield, Ill., gimės Christopher, Ill. Prie SLA prisiraše 1931 m. gruodžio 6 d., mirė 1984 m. kovo 5 d. Apdrauda išmokēta velionio žmonai Anna Rose Stočkūnas-Staken.

Sophie Adomaitis, 134 Kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisiraše 1930 m. lapkričio 7 d., mirė 1983 m. sausio 9 d. Apdrauda išmokēta velionės krikšto dukteriai Lynn M. Kaleckas-Vithoulkas.

Nuo 1984 m. pradžios bendrai iš viso: \$32,386.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1984 m. balandžio 28 d.

J. Stočkūnas, 275 Kuopa, Springfield, IL už 5 sav. 6 d.

A. M. Januškevičius, 365 Kp., Jamaica Plain, MA už 6 sav. 2 d.

Nuo šių metų pradžios, iš viso: \$1,539.51

SLA APDRAUDOS ĮVERTINIMO RAPORTAS UŽ 1983-UOSIUS METUS

Istatymai reikalauja, kad visos fraternalės organizacijos kasmet valstijoms pateiktu, ne tik savo stovio smulkų raportą, bet ir raportą, parodantį, kokioj padėty yra pomirtinių fondas. Toks raportas vadinasi "Valuation Report" ir turi būti pripažintu aktuaro paliudytas. Pateikus jį valstijoms, jis taip pat turi būti paskelbtas organizacijos organe.

Sekamas SLA raportas, paruoštas Bruce and Bruce Co. Consulting Actuaries, buvo pateiktas valstijoms šiais metais. Jis parodo, kad SLA 1983-aisiais metais bendras turtas buvo \$3,503,895.

Raportas sekā anglų kalba:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA VALUATION REPORT

as of December 31, 1983 made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT ASSETS—ACTUAL AND CONTINGENT

Assets available for payment of death losses \$3,503,895

LIABILITIES—ACTUAL AND CONTINGENT

Aggregate reserve for life certificates and contracts	\$1,840,700
Aggregate reserve for accident and health certificates	63,000
Unassigned Funds	1,387,831
Expense and miscell. liabilities	\$ 212,367
	\$3,503,895

SUMMARY OF OPERATIONS

	1982	1983
1 Total—All Premiums	\$115,204	\$108,835
2 Net Investment Income	202,881	219,874
3 Total Income	\$318,086	328,709
Outgo		
4 Death Benefits	\$ 82,297	\$ 78,012
5 Matured Endowments	40,836	54,708
6 Annuity Benefits (Employee Group)	3,878	3,878
7 Disability Payments	3,441	3,237
8 Surrender Benefits	18,757	16,118
9 Increase in Reserves	— 25,043	— 35,468
10 Subtotal	\$124,167	\$120,486
11 Commissions	10,908	11,538
12 General Insurance Expenses	142,432	148,050
13 Taxes, Licenses & Fees	7,493	17,076
14 Other	— 132	77
15 Total Outgo	\$284,868	\$297,229
16 Gain Before Dividends	\$ 33,217	\$ 31,479
17 Dividends	1,772	803
18 Net Operating Gain	\$ 31,445	\$ 30,676

MORTALITY

Expected mortality on gross amounts at risk

\$206,092

Net Death Losses Incurred

78,012

Ratio per cent of casual to expected mortality

on gross amounts at risk during:

1983 — 37.85%

1982 — 39.61%

1981 — 51.27%

1980 — 40.72%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net Investment Income

\$219,874

Tabular Interest

65,463

Ratio of Net Invested Income Earned:

1983 — 6.49% 1981 — 5.57%

1982 — 5.99% 1980 — 5.32%

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

Genevieve Meiliunas, Secretary

SPRINGFIELD, ILL.

MIRĖ

Kovo 5 d. mirė SLA 153 ir 275 Kuopų finansų sekretorius. Buvo pašarvotas Kirblin-Egan and Butler laidotuviu koplyčioje, 900 So. 6th St., Springfield, Ill. Palaidotas Kalvarijos kapinėse taip pat Springfielde.

Velionis buvo gimės Christopher, Ill. 1908 m. gegužės 14 d. I SLA israše 1931 m. gruodžio 6 d.

SLA vadovybė reiškia gilią užautą Stočkūno-Staken šeimai. SLA organizacija neteko veikėjo.

BROOKLYN, N. Y.

LODGE 38

Joseph Bart-Bartašūnas, 38 Lodge, Brooklyn, N. Y. Mr. Bartašūnas, a long-time resident of Williamsburgh, Brooklyn, N. Y., where he operated a butcher shop for many years, was born in Inkerman, Pa. He joined the LAA July 11, 1940, and died October 4, 1983. The Death Benefit was made payable to his beloved wife, Anna Bart-Bartašūnas.

Dear Brothers and Sisters:

In 1986 the Lithuanian Alliance of America will observe its 100th anniversary. In an effort to strengthen the organization and enliven its activity, the LAA Executive Board announces a

CENTENNIAL DRIVE

starting with the first day of September 1983 and ending with the Jubilee Convention in 1986.

During this Jubilee Drive, the newly enrolling members as well as our old members, on filling out the simplified Non-Medical application (requiring no health examination), can obtain the following regular insurance: 20 Payment Life —(Class V-2)
10 year Endowment—(Class V-X)
20 year Endowment—(Class V-3)

The amount of insurance must be no less than \$1,000.

Insurance is available to all between 1 and 70 years of age.

During this Jubilee Drive, every newly enrolled member and every old member who acquires additional insurance will receive together with the insurance policy a bonus — a drive present. (The size of the bonus will depend on the amount of insurance and the class of insurance chosen).

THE EXECUTIVE BOARD INVITES ALL MEMBERS TO JOIN IN THIS SPECIAL CAMPAIGN TO GET NEW MEMBERS.

A member who has found a suitable candidate enlists the aid of his lodge financial secretary or an organizer to fill out an application form.

The financial secretary forwards the application together with the yearly premium to the Center. Then, after the certificate is issued, the finder of the new member will receive a \$15.00 reward.

So, fellow members, brothers and sisters, join in this important undertaking of searching for and enrolling new members. The strength of the Alliance is measured by the size of its membership!

Fraternally yours,

MEMBERSHIP DRIVE COMMITTEE
P. P. Dargis, A. Chaplikas, G. Meiliunas

Ann Jillian (Juratė Nausėdaitė) returned from Beirut with boxes and bags full of gifts from the servicemen she entertained as part of Bob Hope's Christmas show, according to the "Chicago Tribune." Among the gifts were more than two dozen baseball caps, a dozen T-shirts, hundreds of photos, a handful of stuffed animals and about 200 phone numbers of wives and sweethearts that Ann promised to contact.

The Seventh Lithuanian Folk Dance Festival which will take place on July 1, 1984 at 2 p.m. in the Coliseum, Richfield, Ohio (35 miles south of Cleveland). According to Mrs. Jadviga Regienė, director of the event, 48 folk dance groups with over 1800 dancers responded to the preliminary registration.

President Paul P. Dargis consented to serve on the Honorary Committee of the Seventh Lithuanian Folk Dance Festival. Mr. Dargis is currently the chairman of the Lithuanian Section of the Democratic Party National Committee.

On May 12th the Seventh Chapter of the Lithuanian Workers Society held its traditional Easter Egg-Margučiai Ball at Fifi's Cafe, Woodhaven, N. Y. As usual Mrs. Brone Spudis, the Chapter's gracious chairperson, opened this evening of Lithuanian camaraderie.

On March 5th Congressman William O. Lipinski (D.-IL) introduced House Resolution 457 in the U. S. House of Representatives, urging the U. S. Postal Service to issue a commemorative stamp in 1985 to honor the 50th anniversary of the Trans-Atlantic flight of Darius and Girėnas.

During the annual Lithuanian Craftsmans' Club Banquet, held on March 24 at the Lithuanian National Home, Chicago, Cook County sheriff Richard J. Elrad was feted. The banquet was attended by 200 Lithuanian Freemasons and guests. The cultural program was performed by the Vytis folk dance group. Julius Kuzas of the arrangements committee introduced the current Club president K. Palukaitis and other guests. The emcee was Judge Wells. SLA President Paul P. Dargis conveyed his greetings in writing. Vyto Uzny was the chairman of this banquet.

TÉVYNÉ NEWSGRAMS

The Lithuanian Opera of Chicago staged Gounod's opera "Faust" on May 5 and 6th at the Morton East High School auditorium in Cicero, IL.

• • •

Despite severe oppression the Catholics in Lithuania showed considerable strength recently. During the trial of Fr. Alfonsas Svarinskas, human rights activist, many wanted to be present in the courtroom. Secret police rounded up about 40 of them and drove them 25 miles away where they were left in a forest. Some Catholic supporters were fined. According to a recent issue of "The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania," an underground publication, about 125,000 believers signed a petition to the Soviet officials asking that Frs. Alfonsas Svarinskas and Sigitas Tamkevičius be released. Twenty-two persons signed that petition with their own blood. Three Lithuanian girls, Aliona Sukytė, Bronislava Valaitytė and Janina Judikevičiūtė, having sent a petition to the Soviet Attorney General accepting the punishment of Fr. Svarinskas and Fr. Tamkevičius on themselves, each of them consenting to be jailed for 13 years and exiled for 7 years (as this is the total punishment for both of these priests).

• • •

Have you ever wondered when some of the common place modern developments were first applied in Lithuania? Here is an introductory list of "firsts" in Lithuania:

In 1910 the first automobiles were driven in Lithuania by Russian administration and military officials.

In 1912 the Russian military flew the first aeroplanes in Vilnius.

In 1809 Robertson made the first aerial flight in a hot air balloon in Vilnius.

In 1923 J. Dobkevicius began the first construction of Lithuanian airplanes with the Dobi-I.

In 1924 the first bus line was inaugurated by "Auto" Stock Company in Kaunas.

In 1937 Lithuania inaugurated its first air line: Kaunas-Klaipėda-Palanga.

Commercial electricity was first generated in Kaunas in 1898 and in Vilnius in 1903.

The first Lithuanian radio station was set up in Kaunas on July 9, 1919 with 1.5 kW. In 1926 Radio Kaunas began regular broadcasts.

In 1926 Lithuania began using individual radio sets, mostly British and German models.

In 1861 the Lithuanian segment of the Saint Petersburg-Warsaw railway line was completed. On April 28, 1861 the Kaunas-Virbalis railroad was opened to traffic.

In 1839 the first photographs were taken in Lithuania by Blonderis and V. Grabauskas.

In 1859 telegraph service using the Morse Code was initiated between Vilnius and Saint Petersburg.

In 1896 the first telephone station was opened in Vilnius.

In 1953 Lithuanians began using television sets. In 1962 the first Lithuanian produced television sets were made in Šiauliai.

In 1922 the Lithuanians first used tractors in agriculture.

The first motion picture was shown in Vilnius in 1897, it was a documentary film about the 1896 coronation of tsar Nicholas II.

In 1909 the Lithuanian American Radžiūnas made the first Lithuanian motion pictures depicting the Lithuanian countryside.

• • •

LITHUANIANS REGAINED THEIR PRESS 80 YEARS AGO

May 7th marked the 80th anniversary of the abolition of the press ban on Lithuanian letters. Following the unsuccessful Revolt of 1863 in Lithuania, the Russian Governor-General of Lithuania, Count Nicholai Muraviev arbitrarily forbade the printing of all books and publications in "Latin-Polish characters", that is, in Lithuanian. Muraviev and his successor Kaufmann, who issued a formal decree in 1864 to the same effect, felt that if Russian Cyrillic letters were substituted for Latin characters, the Lithuanian peasantry would be gradually absorbed into the Russian nation. The use of Grazhdanka or Russian characters in Lithuanian-language works was not widely accepted, actually boycotted by the Lithuanians. In effect, the Lithuanian printed word was banned and forty years of darkness fell upon the Lithuanian people.

Hindered but not halted, such Lithuanian patriots, like Bishop M. Valančius of Samogitia, had Lithuanian books in Latin letters printed or re-printed in East Prussia and then smuggled into Lithuania. The heroic age of the Lithuanian book-smuggler or book-legger (knigynės) began. Brave peasant men and women, like Bielinis, risked life and limb to bring the Lithuanian printed word to the peasants. Thousands of booksmugglers were imprisoned, deported or killed, yet, their efforts kept Lithuanian alive. In 1883 the first Lithuanian-language patriotic newspaper, AUSZRA, made its appearance. The Lithuanian National Renaissance was well under way. AUSRA was followed by Dr. Kudirkė's VARPAS, ŠALTINIS, TÉVYNÉS SARGAS and other newspapers.

Yet, officially the press ban remained. Lithuania was the only country in Europe where a foreign ruler — Tsarist Russia — did not permit the living language of the indigenous population (Lithuanian) to be used in public or in print. This anomaly lasted for forty years!

The Lithuanians themselves took various measures to overcome the ban legally. Memoranda, petitions and appeals were drafted and submitted to various Russian imperial ministers and agencies — but to no avail.

Two court cases speeded up the repeal of the press ban. In St. Petersburg, Antanas Macijauskis printed a map of Lithuania and

Latvia using Latin characters. The map was confiscated in Vilnius. Macijauskis brought the case against the Russian police chief of Vilnius all the way to the Russian Imperial Senate, arguing that no law existed on the Russian statute-books prohibiting the use of Latin characters in Lithuanian publications. Macijauskis won his case. The second case was that of Povilas Visinskis. The liberal activist Visinskis posted placards in Latin letters in Joniskis publicizing a Lithuanian comedy. The police took him to court. Visinskis fought the case right up to the highest judicial instance, the Imperial Senate. And he won!

A public opinion favorable to the Lithuanian language was developing among the Russian intelligentsia and liberal administrators. Finally, in Vilnius, on May 7, 1904, Governor-General Sviatopolk-Mirs-ky officially announced the abolition of the press ban. The Lithuanian intelligentsia was quick to take advantage and strove to make up for the period of darkness. Newspapers and books in Lithuanian proliferated at accelerated speed to the surprise of Russian officials.

Today eighty years later we should reflect on the courage and faith of our forebears in the printed Lithuanian word!

Information recently reached the West that so-called "Complaints against suspicious persons" post cards are being disseminated in the Baltic States by the K.G.B. Called "Signalinė kortelė pranešti apie įstatymą pažeidusį asmenį" in Lithuanian, this complaint card permits anonymous complainants to act as stool pigeons against "dissidents and nationalists," who in turn have to prove their own innocence within the framework of the Soviet legal system. The KGB and Militia (police) could now use these complaint cards as a legal pretext to investigate "suspicious persons." The first cards appeared before the demise of Yuri Andropov. Similar cards were introduced into Lithuania, Latvia and Estonia by Joseph Stalin immediately after the Second World War.

Casimir G. Oksas, Jury Commissioner of Cook County, IL., has been appointed to the Board of Visitors of the U. S. Air Force Air University for a term of three years. This invitation to serve on the board was made in the name of the chief of staff, U.S.A.F. The Air University Board of Visitors was constituted to examine the organization, management, curriculum and other aspects of the Air University operation. The board advises the Secretary of the Air Force on policy matters regarding the mission of that facility.

The Third Brighton Park Lithuanian Carnival and Block Party will be held on Saturday, July 7, from 11 a.m. to 11 p.m. At that time the center isle of Western Ave. in Chicago, between 43rd and 45th Streets will be blocked off for the event.

Meeting With Our LAA Members and Friends On The Caribbean Cruise

The following story was aired Sunday, May 13, 1984 on Paul P. Dargis' radio program:

As you may remember, the Lithuanian Alliance of America, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje sponsored a Caribbean Cruise on the Norwegian Caribbean Line M8S "Skyward".

On Sunday April 29th, five couples from Pittsburgh areas met at the Greater Pittsburgh Airport. They were: Eva & Stanley Martin, Betty & George Žilinskas, Helen & Nelson Graham of New Castle, Pa., Mary & Garland Howk also of New Castle, Pa., and "Mudu Abudu" — Gertrude & Paul Dargis.

We were off for an adventurous week of sailing, sun and fun.

We sailed from Miami, Florida. Our first full day was spent exploring the ship and meeting with our Lithuanian Alliance members and friends. They came from Los Angeles, Cal., Denver, Col., Chicago, Ill., Pittsburgh, Pa., New York, N.Y. and Boston, Mass.

We had a special evening together and had a group picture taken, which will be seen in our SLA newspaper Tėvynė.

Second Day out, we stopped at Mexico's spectacular resort "Cancum" with their fine beaches and shopping. The young at heart ventured on to see the Mayan Ruins, which was a full day of adventure.

Third Day, we visited Cozumel, Mexico, from there others went on to see more Mayan Ruins and some went snorkeling and swimming.

Fourth Day, we were on the high Seas and resting for the next sight seeing tours.

Fifth day, we were at Key West. This unique Town was made famous by the writer Ernest Hemingway.

Sixth Day, we had an outing on

Norwegian Caribbean Line "Out Island".

This uninhabited island was beautiful. Here the sand of the beaches were clean, the water blue and warm. The snorkeling was super. It was last chance for ocean swimming.

Sunday: We reluctantly had to leave the ship for home and say farewell to our newfound friends.

All in all it was a wonderful week. We met some beautiful Lithuanians and hope to meet them again when we have our next cruise.

Lest I forget: Betty and George Žilinskas celebrated their 26th Wedding Anniversary. We learned about this while on board ship and everyone wished them Happy Anniversary — Ilgiausiu Metu.

The cruise was organized by the American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. which is the oldest Lithuanian Travel Service Bureau in America.

